ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 2006

Vyhlásené: 31.05.2006 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

338

NARIADENIE VLÁDY

Slovenskej republiky

z 10. mája 2006

o ochrane zdravia zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou biologickým faktorom pri práci

Vláda Slovenskej republiky podľa § 2 ods. 1 písm. e) zákona č. 19/2002 Z. z., ktorým sa ustanovujú podmienky vydávania aproximačných nariadení vlády Slovenskej republiky v znení zákona č. 607/2004 Z. z. nariaďuje:

§ 1
Predmet úpravy

(1) Toto nariadenie vlády ustanovuje požiadavky na ochranu zdravia a bezpečnosti zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou biologickým faktorom pri práci a na predchádzanie týmto rizikám; vzťahuje sa na všetky činnosti, pri ktorých zamestnanci sú alebo môžu byť pri práci exponovaní biologickým faktorom. Vzorový indikatívny zoznam prác s biologickými faktormi je uvedený v prílohe č. 1.

(2) Na účely tohto nariadenia vlády

a) biologické faktory sú mikroorganizmy vrátane geneticky modifikovaných, bunkové kultúry a ľudské endoparazity, ktoré môžu vyvolať infekciu, alergiu alebo toxický účinok u ľudí; biologické faktory sú tiež prióny, ktoré môžu spôsobiť u ľudí prenosné ochorenie,

b) mikroorganizmy sú mikrobiologické bunkové alebo nebunkové jedince schopné procesu zdvojenia alebo prenosu genetického materiálu,

c) bunkové kultúry sú populácie buniek získané kultiváciou mnohobunkových organizmov v laboratórnych podmienkach.

§ 2
Klasifikácia biologických faktorov

(1) Biologické faktory sa na základe miery rizika infekcie u ľudí rozdeľujú

a) na biologické faktory 1. skupiny, pri ktorých nie je pravdepodobné, že by mohli spôsobiť ochorenie ľudí,

b) na biologické faktory 2. skupiny, ktoré môžu spôsobiť ochorenie ľudí a mohli by predstavovať nebezpečenstvo pre zamestnancov, ale nie je pravdepodobné, že sa rozšíri ochorenie v populácii, pričom obvykle je k dispozícii účinná profylaxia alebo liečba,

c) na biologické faktory 3. skupiny, ktoré môžu spôsobiť závažné ochorenie ľudí a vážne nebezpečenstvo pre zamestnancov; môžu predstavovať riziko rozšírenia v populácii, pričom obvykle je k dispozícii účinná profylaxia alebo liečba,

d) na biologické faktory 4. skupiny, ktoré spôsobujú závažné ochorenie ľudí a vážne nebezpečenstvo pre zamestnancov; môžu predstavovať vysoké riziko rozšírenia v populácii, pričom obvykle nie je k dispozícii účinná profylaxia alebo liečba.

(2) Klasifikácia biologických faktorov podľa odseku 1 písm. b) až d) je uvedená v prílohe č. 2.

(3) Ak biologický faktor nemožno jednoznačne klasifikovať ako faktor jednej zo skupín uvedených v odseku 1, tento faktor sa klasifikuje ako faktor skupiny s vyššou mierou rizika.

§ 3
Posudzovanie rizika z expozície biologickým faktorom

(1) Pri činnosti, pri ktorej by mohlo vzniknúť riziko expozície zamestnancov biologickým faktorom, musí zamestnávateľ určiť povahu, stupeň a trvanie expozície zamestnancov týmto faktorom, aby sa mohlo posúdiť riziko pre zdravie alebo bezpečnosť zamestnancov a prijať opatrenia.

(2) Pri činnostiach spojených s expozíciou viacerým druhom biologických faktorov zamestnávateľ posudzuje riziko na základe nebezpečenstva, ktoré spolu predstavujú prítomné biologické faktory. Nové posúdenie rizika sa musí vykonávať vždy, keď nastane zmena podmienok, ktorá môže ovplyvniť expozíciu zamestnancov biologickým faktorom.

(3) Zamestnávateľ musí predložiť na požiadanie príslušnému orgánu verejného zdravotníctva alebo orgánu inšpekcie práce[1]) informácie, ktoré sú podkladom tohto posúdenia.

(4) Posudzovanie rizika podľa odseku 2 sa vykonáva na základe všetkých dostupných informácií a zahŕňa

a) klasifikáciu biologických faktorov, ktoré sú alebo môžu byť nebezpečné pre zdravie ľudí podľa § 2,

b) odporúčanie orgánov verejného zdravotníctva na sledovanie biologických faktorov, ktorým sú alebo môžu byť zamestnanci exponovaní pri svojej práci, v záujme ochrany ich zdravia,

c) informácie o prenosných ochoreniach, ktoré môžu vzniknúť v súvislosti s výkonom práce zamestnancov,

d) možné alergické alebo toxické účinky biologických faktorov, ktoré môžu súvisieť s výkonom práce zamestnancov,

e) poznatky o ochorení, ktoré poškodilo zdravie zamestnanca a ktoré priamo súvisí s jeho prácou.

(5) Zamestnávateľ vypracúva na základe posúdenia rizika z expozície biologickým faktorom posudok o riziku, ktorý zohľadní opatrenia uvedené v § 3 a 4.

§ 4

(1) Ak výsledky posúdenia rizika podľa § 3 preukážu expozíciu alebo možnú expozíciu biologickým faktorom 1. skupiny, ktoré nepredstavujú identifikovateľné zdravotné riziko, ustanovenia § 5 až 17 sa nepoužijú; použije sa bod 1 prílohy č. 5.

(2) Ak výsledky posúdenia podľa § 3 preukážu, že činnosť nezahŕňa v sebe zámernú prácu s biologickým faktorom alebo jeho používanie, ale môže mať za následok expozíciu zamestnancov

biologickému faktoru ako pri prácach uvedených v prílohe č.1, ustanovenia § 5, § 7 a 8, § 10 až 14 sa budú uplatňovať, ak výsledky posúdenia podľa § 3 preukážu, že je to potrebné.

§ 5
Nahrádzanie škodlivého biologického faktora

Ak to povaha činnosti umožňuje, zamestnávateľ vylúči používanie škodlivého biologického faktora tým, že ho nahradí iným biologickým faktorom, ktorý nie je nebezpečný alebo je menej nebezpečný pre zdravie a bezpečnosť zamestnancov.

§ 6
Znižovanie rizika

Ak výsledky posúdenia rizika podľa § 3 preukážu riziko pre zdravie alebo bezpečnosť zamestnancov, musí zamestnávateľ predísť expozícii. V prípade, ak to so zreteľom na činnosť a posúdenie rizika podľa § 3 nie je technicky možné, musí znížiť expozíciu na takú úroveň, ktorá je nevyhnutná na primeranú ochranu zdravia a bezpečnosť zamestnancov, vykonaním opatrení s prihliadnutím na výsledky posúdenia rizika

a) obmedzením počtu zamestnancov, ktorí sú alebo môžu byť exponovaní biologickým faktorom, na najnižšiu možnú mieru,

b) vypracovaním pracovných postupov a technických kontrolných opatrení na zabránenie alebo zníženie uvoľňovania biologických faktorov v mieste výkonu práce,

c) kolektívnymi ochrannými opatreniami, alebo ak sa expozícii nedá zabrániť inak, individuálnymi ochrannými opatreniami,

d) hygienickými opatreniami zameranými na prevenciu alebo obmedzenie náhodného prenosu alebo uvoľnenia biologického faktora z pracoviska,

e) použitím bezpečnostného a zdravotného označenia a použitím výstražnej značky pre biologické nebezpečenstvo a ďalšej vhodnej značky,[2])

f) vypracovaním havarijných plánov ochrany zamestnancov pre prípad mimoriadnej udalosti súvisiacej s biologickými faktormi,

g) zisťovaním prítomnosti biologických faktorov používaných pri práci na miestach mimo ich primárnych fyzických bariér, ak je to nevyhnutné a technicky uskutočniteľné,

h) vybavením pracoviska prostriedkami na bezpečný zber, zhromažďovanie a zneškodňovanie odpadu zamestnancami a používaním bezpečných a identifikovateľných obalov po ich dekontaminácii,

i) bezpečnou manipuláciou a prepravou biologických faktorov v rámci pracoviska.

§ 7
Informovanie orgánu verejného zdravotníctva

(1) Ak výsledky posúdenia rizika podľa § 3 preukážu riziko pre zdravie alebo bezpečnosť zamestnancov, zamestnávateľ na požiadanie poskytne príslušnému orgánu verejného zdravotníctva[3]) informácie týkajúce sa

a) výsledkov posúdenia rizika podľa § 3,

b) činností, pri ktorých zamestnanci boli alebo mohli byť exponovaní biologickým faktorom,

c) počtu zamestnancov exponovaných biologickým faktorom,

d) mena, priezviska a odbornej spôsobilosti osoby zodpovednej za bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci,

e) uskutočnených preventívnych a ochranných opatrení vrátane pracovných postupov a metód,

f) plánu ochrany zamestnancov pred expozíciou biologickým faktorom 3. a 4. skupiny, ktorá môže vzniknúť v dôsledku porušenia bariér ohraničujúcich úroveň ochrany.

(2) Zamestnávateľ bezodkladne informuje orgán verejného zdravotníctva o akejkoľvek mimoriadnej udalosti, ktorá môže spôsobiť závažnú infekciu alebo ochorenie u ľudí.

(3) Zamestnávateľ po ukončení svojej činnosti alebo zrušení pracoviska odovzdá zoznamy osôb podľa § 11 a zdravotné záznamy podľa § 14 príslušnému orgánu verejného zdravotníctva.

§ 8
Ochranné opatrenia na znižovanie rizika

(1) Zamestnávateľ zabezpečí pri všetkých činnostiach, pri ktorých je riziko pre zdravie alebo bezpečnosť zamestnancov pri práci s biologickými faktormi, aby

a) nejedli a nepili v pracovných priestoroch, v ktorých je pravdepodobnosť kontaminácie biologickými faktormi,

b) mali vhodnú oddychovú miestnosť a zariadenia na osobnú hygienu,[4]) kde musia byť k dispozícii podľa druhu činnosti aj roztoky na výplach očí a kožné antiseptiká,

c) mali účinné osobné ochranné pracovné prostriedky a ďalej zabezpečí v súlade s osobitným predpisom[5])

1. ich riadne skladovanie vo vyhradených priestoroch,
2. ich kontrolu a čistenie, ak je to možné, pred použitím a po každom použití,
3. ak sa poškodia, ich opravu alebo výmenu.

(2) Zamestnávateľ ustanoví postupy na odber, manipuláciu a spracovanie vzoriek materiálu ľudského alebo zvieracieho pôvodu.

(3) Osobné ochranné pracovné prostriedky podľa odseku 1 písm. c), ktoré môžu byť kontaminované biologickými faktormi, musia sa odložiť pri opúšťaní pracovných priestorov a udržiavať oddelene od ostatných odevov. Zamestnávateľ zabezpečí ich dekontamináciu a čistenie; ak je to potrebné, ich bezpečnú likvidáciu.

(4) Náklady spojené s opatreniami podľa odsekov 1 a 2 uhrádza zamestnávateľ; úhradu týchto nákladov nemožno požadovať od zamestnanca.

§ 9
Informovanie a školenie zamestnancov

(1) Zamestnávateľ zabezpečí, aby zamestnanci a zástupcovia zamestnancov pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci boli dostatočne a vhodne vyškolení na základe všetkých dostupných informácií, najmä aby im boli poskytnuté informácie a pokyny týkajúce sa

a) nebezpečenstva a možného zdravotného rizika z biologických faktorov,

b) ochranných a preventívnych opatrení na predchádzanie expozície vrátane dodržiavania bezpečných pracovných postupov a možných následkov z ich porušenia,

c) hygienických požiadaviek,

d) používania osobných ochranných pracovných prostriedkov,

e) postupov, ktoré majú zamestnanci vykonať v prípade mimoriadnej udalosti a na jej predchádzanie,

f) prevádzky na pracovisku.

(2) Školenie podľa odseku 1 je zamestnávateľ povinný

a) uskutočniť pred začatím práce s biologickými faktormi,

b) prispôsobiť novému riziku alebo zmenám rizika,

c) opakovať podľa potreby, najmenej raz ročne, o čom sa vyhotoví písomný záznam.

§ 10
Informovanie zamestnancov v osobitných prípadoch

(1) Zamestnávateľ vypracúva písomné pokyny o postupe, ktorý sa má dodržať, ak ide

a) o mimoriadnu udalosť spojenú s manipuláciou s biologickými faktormi,

b) o manipuláciu s biologickými faktormi 3. a 4. skupiny v súlade s prevádzkovým poriadkom podľa § 17.

(2) Písomné pokyny sa umiestnia na mieste viditeľnom a prístupnom všetkým zamestnancom, priamo v priestoroch výkonu prác.

(3) Zamestnanci bezodkladne hlásia každú mimoriadnu udalosť spojenú s manipuláciou s biologickými faktormi poverenej osobe alebo osobe zodpovednej za bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci.

(4) Zamestnávateľ bezodkladne informuje zamestnancov a zástupcov zamestnancov pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci

a) o každej mimoriadnej udalosti, ktorá mohla mať za následok únik biologického faktora, ktorý by mohol spôsobiť závažnú infekciu alebo ochorenie u ľudí,

b) o príčinách mimoriadnej udalosti a o opatreniach, ktoré boli vykonané alebo majú byť vykonané na nápravu situácie.

(5) Každý zamestnanec má prístup k informáciám v zozname podľa § 11, ktoré sa ho osobne týkajú.

(6) Zamestnanci a zástupcovia zamestnancov pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci majú prístup k anonymným kolektívnym informáciám, ktoré súvisia s expozíciou biologickým faktorom pri práci.

(7) Zamestnávateľ poskytne zamestnancom a ich zástupcom pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci na písomné požiadanie informácie uvedené v § 7.

§ 11
Zoznam exponovaných zamestnancov

(1) Zamestnávateľ vedie zoznam zamestnancov exponovaných biologickým faktorom 3. skupiny a 4. skupiny podľa druhu vykonávanej práce, a ak je to možné, aj podľa biologického faktora, ktorému boli zamestnanci exponovaní, ako aj záznamy o expozícii biologickým faktorom, o mimoriadnych udalostiach.

(2) Zoznam zamestnancov podľa odseku 1 zamestnávateľ uchováva

a) 10 rokov od skončenia expozície biologickým faktorom a

b) 40 rokov od poslednej známej expozície tými biologickými faktormi, ktoré môžu mať za následok vznik infekcií,

1. o ktorých je známe, že majú schopnosť vyvolať chronickú alebo latentnú infekciu,

2. ktoré nie je možné na základe súčasných vedomostí diagnostikovať, až do rozvinutia ochorenia o mnoho rokov neskôr,
3. u ktorých predchádza vzniku ochorenia obzvlášť dlhá inkubačná doba,
4. ktoré sa napriek liečbe v nepravidelných dlhodobých intervaloch obnovujú alebo
5. ktoré môžu zanechať závažné dlhodobé následky.

(3) K zoznamu podľa odseku 1 má prístup lekár vykonávajúci zdravotný dohľad, orgán verejného zdravotníctva alebo inšpekcie práce,[1]) ako aj osoby zodpovedné za ochranu zdravia a bezpečnosť pri práci u zamestnávateľa.

§ 12
Konzultácie a účasť zamestnancov

Konzultácie a účasť zamestnancov a zástupcov zamestnancov pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci pri riešení problematiky bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci s biologickým faktorom sa vykonávajú podľa príslušných ustanovení osobitného predpisu.

§ 13
Schválenie používania biologických faktorov a náležitosti žiadosti o schválenie používania biologických faktorov

(1) Používanie biologických faktorov sa musí vopred schváliť rozhodnutím príslušnému orgánu verejného zdravotníctva[6]) na základe žiadosti, ak ide o prvé použitie

a) biologických faktorov 2. skupiny,

b) biologických faktorov 3. skupiny,

c) biologických faktorov 4. skupiny.

(2) Schválenie orgánom verejného zdravotníctva si zamestnávateľ musí vyžiadať aj na prvé použitie každého ďalšieho biologického faktora 4. skupiny a každého ďalšieho nového biologického faktora 3. skupiny, ak sám predbežne klasifikuje tento biologický faktor.

(3) Na laboratóriá, ktoré vykonávajú diagnostiku biologických faktorov 4. skupiny, nevzťahujú sa ustanovenia odseku 2.

(4) Ak v rámci schválených pracovných procesov alebo postupov používaných biologických faktorov nastali zásadné a dôležité zmeny pre zdravie alebo bezpečnosť pri práci, zamestnávateľ vykoná nové posúdenie rizika podľa § 3. Tieto zmeny sa upravia v prevádzkovom poriadku, ktorý sa predloží na nové schválenie[7]).

(5) Žiadosť o schválenie[8]) podľa odsekov 1 až 4 musí obsahovať aj

a) druh a klasifikáciu biologického faktora, ktorý sa bude používať,

b) výsledky posúdenia rizika podľa § 3,

c) počet exponovaných zamestnancov,

d) prevádzkový poriadok,

e) plán ochrany zamestnancov v prípade mimoriadnej udalosti,

f) meno, priezvisko a kvalifikáciu osoby zodpovednej za bezpečnosť a zdravie pri práci.

§ 14
Zdravotný dohľad pri práci

(1) Zamestnávateľ je povinný zabezpečiť primeraný zdravotný dohľad nad zamestnancami pri práci, pri ktorej dochádza k expozícii biologickým faktorom, ak na základe posúdenia rizika podľa § 3 zistí špecifické riziko pre ich zdravie; súčasťou zdravotného dohľadu sú cielené lekárske preventívne prehliadky.

(2) Zdravotný dohľad sa musí zabezpečiť pred expozíciou a v pravidelných intervaloch počas expozície tak, aby bolo možné priamo uplatňovať individuálne ochranné a preventívne opatrenia.

(3) Zdravotný dohľad je primeraný, ak

a) je možné dať do príčinnej súvislosti expozíciu zamestnanca špecifickému biologickému faktoru k zistenému ochoreniu alebo iným škodlivým účinkom na zdravie,

b) je pravdepodobné, že ochorenie alebo škodlivý účinok na zdravie sa môže vyskytnúť za určitých pracovných podmienok,

c) vyšetrovacia technika predstavuje malé riziko pre zamestnancov,

d) existujú štandardné vyšetrovacie metódy na zisťovanie príznakov ochorení alebo škodlivých účinkov na zdravie.

(4) Zamestnancom, ktorí sú alebo môžu byť exponovaní pri práci biologickými faktormi, proti ktorým nie sú imúnni, zamestnávateľ poskytne očkovanie, ak je k dispozícii na trhu s liekmi účinná očkovacia látka. Pri dostupnosti očkovacích látok zamestnávateľ prihliada na zásady pri očkovaní uvedené v prílohe č. 3.

(5) Každý zamestnanec, nad ktorým sa vykonáva zdravotný dohľad, musí mať založený a aktualizovaný osobný zdravotný záznam a záznam o expozícii. Zdravotné záznamy a záznamy o expozícii obsahujú súhrn výsledkov z vykonanej cielenej lekárskej preventívnej prehliadky, všetkých reprezentatívnych údajov o expozícii, biologického monitorovania a očkovania a skutočností dôležitých na posúdenie zdravotnej spôsobilosti na výkon práce.

(6) Zdravotné záznamy a záznamy o expozícii sa vedú a uchovávajú počas 10 rokov od skončenia práce, pri ktorej je riziko expozície biologickým faktorom. V osobitných prípadoch uvedených v § 11 ods. 2 písm. b) sa osobné zdravotné záznamy uchovávajú aspoň 40 rokov po poslednej známej expozícii biologickým faktorom. Údaje zo zdravotných záznamov a záznamov o expozícii sa poskytujú na požiadanie príslušnému orgánu verejného zdravotníctva.[3])

(7) Každý zamestnanec bude mať na požiadanie prístup k zdravotným záznamom a záznamom o expozícii týkajúcich sa jeho osoby. Zamestnanec alebo zamestnávateľ môže požiadať o preskúmanie výsledkov zdravotného dohľadu.

(8) Ak fyzická osoba – podnikateľ alebo právnická osoba zanikne, zoznam zamestnancov so záznamom o expozícii sa poskytne príslušnému orgánu verejného zdravotníctva.

(9) Ak sa na základe zdravotného dohľadu u zamestnanca preukáže ochorenie alebo škodlivé zdravotné účinky, ktoré lekár vykonávajúci zdravotný dohľad považuje za následok expozície biologickému faktoru, lekár alebo iný zdravotnícky pracovník informuje zamestnanca o výsledkoch, ako aj o odporúčaní týkajúcom sa zdravotného dohľadu, ktorému by sa mal zamestnanec podrobiť po skončení práce v prípade rizika expozície biologickému faktoru.

(10) Zamestnávateľ na základe zistení podľa odseku 6 následne vykoná

a) revíziu posúdenia rizika vypracovaného podľa § 3,

b) revíziu opatrení prijatých podľa § 5, 6 a 8 s cieľom vylúčiť alebo znížiť riziko,

c) zohľadní odporúčanie lekára vykonávajúceho zdravotný dohľad alebo inej príslušne kvalifikovanej osoby alebo príslušného orgánu verejného zdravotníctva pri uplatňovaní akýchkoľvek ochranných a preventívnych opatrení vrátane možnosti preložiť zamestnanca na inú prácu, pri ktorej nie je riziko ďalšej expozície,

d) zabezpečí zdravotný dohľad u všetkých zamestnancov, ktorí boli podobne exponovaní; v takých prípadoch lekár vykonávajúci zdravotný dohľad môže navrhnúť, aby sa exponovaní zamestnanci podrobili zdravotnému dohľadu, ak ho už nenariadil príslušný orgán verejného zdravotníctva.

(11) Zásady zdravotného dohľadu nad zamestnancami exponovanými biologickým faktorom sú uvedené v prílohe č. 4.

(12) Prípady ochorení alebo úmrtí, o ktorých sa zistí, že nastali v dôsledku expozície biologickým faktorom pri práci, oznamujú sa príslušnému orgánu verejného zdravotníctva podľa osobitného predpisu.[9])

(13) Náklady spojené s opatreniami podľa § 14 uhrádza zamestnávateľ; úhradu týchto nákladov nemožno požadovať od zamestnanca.

§ 15
Zdravotnícke zariadenia a zariadenia veterinárnej starostlivosti s výnimkou diagnostických laboratórií

(1) Na účely posúdenia rizika podľa § 3 sa prihliada najmä

a) na podozrenie z prítomnosti biologických faktorov v organizme pacientov alebo zvierat a v materiáloch alebo vzorkách, ktoré sa im odobrali,

b) na ohrozenie, ktoré predstavujú biologické faktory, o ktorých sa vie alebo o ktorých existuje podozrenie, že sú prítomné v organizme pacientov alebo zvierat a v materiáloch alebo vzorkách, ktoré sa im odobrali,

c) na riziko vyplývajúce z povahy práce.

(2) Na ochranu zdravia a bezpečnosti zamestnancov pred rizikom z biologických faktorov sa v zdravotníckych zariadeniach a zariadeniach veterinárnej starostlivosti vykonajú opatrenia primerané riziku, ktoré zahŕňajú najmä

a) špecifikáciu vhodných postupov na dekontamináciu a dezinfekciu vrátane osobnej ochrany zamestnancov a

b) uplatňovanie postupov umožňujúcich bezpečnú manipuláciu a zneškodňovanie kontaminovaných odpadov.

(3) V izolačných priestoroch, v ktorých sú pacienti alebo zvieratá infikované biologickými faktormi 3. skupiny alebo 4. skupiny alebo u ktorých je podozrenie, že sú týmito faktormi infikovaní, uplatňujú sa ochranné opatrenia podľa prílohy č. 5, ktoré znížia riziko infekcie pre zamestnancov na najnižšiu možnú mieru.

§ 16
Osobitné opatrenia pre priemyselné procesy, laboratóriá a miestnosti pre pokusné zvieratá

(1) V laboratóriách vrátane diagnostických laboratórií a v miestnostiach pre pokusné zvieratá, ktoré boli zámerne infikované biologickými faktormi 2., 3. alebo 4. skupiny alebo ktoré sú nosičmi alebo u ktorých je podozrenie z nosičstva takých faktorov, vykonajú sa tieto opatrenia

a) v laboratóriách vykonávajúcich prácu, ktorej súčasťou je manipulácia s biologickými faktormi 2., 3. alebo 4. skupiny na účely výskumu, vývoja alebo na diagnostiku; na účely zníženia rizika infekcie sa určujú ochranné opatrenia podľa prílohy č. 5,

b) na základe posúdenia rizika podľa § 3 a po určení úrovne ochrany požadovanej pre príslušné biologické faktory sa určujú ochranné opatrenia podľa prílohy č. 5. Činnosti spojené s manipuláciou s biologickým faktorom sa musia vykonávať v prípade biologického faktora 2. skupiny výhradne v pracovných priestoroch zodpovedajúcich najmenej úrovni ochrany 2. stupňa; v prípade biologického faktora 3. skupiny výhradne v pracovných priestoroch zodpovedajúcich najmenej úrovni ochrany 3. stupňa a v prípade biologického faktora 4. skupiny v pracovných priestoroch zodpovedajúcich úrovni ochrany 4. stupňa,

c) laboratóriá, v ktorých sa manipuluje s materiálmi podozrivými z prítomnosti biologických faktorov, ktoré môžu spôsobiť ochorenie ľudí, ale ktorých úlohou nie je práca s biologickými faktormi na účely ich kultivácie alebo pomnožovania, musia prijať opatrenia zodpovedajúce aspoň úrovni ochrany 2. stupňa; ochranné opatrenia zodpovedajúce úrovni ochrany 3. alebo 4. stupňa sa zabezpečujú, ak ide o podozrenie alebo preukázanie, že taká úroveň ochrany je potrebná, okrem prípadov, keď orgán verejného zdravotníctva rozhodne, že postačuje nižšia úroveň ochrany.

(2) Ustanovenie odseku 1 písm. b) sa vzťahuje aj na priemyselné procesy, pri ktorých sa používajú biologické faktory 2., 3. alebo 4. skupiny, pričom sa uplatňujú ochranné opatrenia podľa prílohy č. 6. Na základe výsledkov posúdenia rizika používania biologických faktorov 2., 3. alebo 4. skupiny môže príslušný orgán verejného zdravotníctva rozhodnúť o vhodných opatreniach, ktoré sa musia uplatňovať pri priemyselnom používaní takých biologických faktorov.

(3) Činnosti uvedené v odsekoch 1 a 2, pri ktorých nebolo možné vykonať úplné posúdenie biologického faktora, ale vo vzťahu ku ktorým môže zamýšľané použitie biologických faktorov predstavovať závažné zdravotné riziko pre zamestnancov, je možné vykonávať výhradne na pracoviskách zodpovedajúcich najmenej úrovni ochrany 2. stupňa.

§ 17
Prevádzkový poriadok

(1) Prevádzkový poriadok podľa druhu používaného biologického faktora a výsledkov posúdenia rizika obsahuje

a) posudok o riziku podľa § 3,

b) údaje o umiestnení pracoviska,

c) opis technológie alebo činnosti, vybavenie pracoviska z hľadiska stavebného, materiálneho a technického vrátane kontrolných systémov na zabránenie úniku alebo prenosu biologických faktorov,

d) zabezpečenie ochranných preventívnych opatrení s ohľadom na požadovanú úroveň ochrany vrátane opatrení na bezpečnú manipuláciu a prepravu biologických faktorov v rámci pracoviska,

e) spôsob dekontaminácie a dezinfekcie a kontrola ich účinnosti,

f) prostriedky na bezpečný zber, dočasné skladovanie a zneškodňovanie odpadov s obsahom biologických faktorov,

g) spôsob a frekvencia školení zamestnancov,

h) očkovanie zamestnancov.

§ 18

Týmto nariadením vlády sa preberá právny akt Európskych spoločenstiev uvedený v prílohe č. 7.

§ 19
Účinnosť

Toto nariadenie vlády nadobúda účinnosť 1. júna 2006.

v z. Pál Csáky v. r.

Príloha č. 1
k nariadeniu vlády č. 338/2006 Z. z.

VZOROVÝ ZOZNAM PRÁC S BIOLOGICKÝMI FAKTORMI

1. Práca v potravinárskych závodoch.
2. Práca v poľnohospodárstve.
3. Pracovné činnosti, pri ktorých dochádza k styku so zvieratami a výrobkami živočíšneho pôvodu.
4. Práca v zdravotníctve vrátane izolačných jednotiek a patológií.
5. Práca v klinických, veterinárnych a diagnostických laboratóriách vrátane diagnostických mikrobiologických laboratórií.
6. Práca v závodoch na likvidáciu odpadov.
7. Práca v čistiarňach odpadových vôd.
8. Práca v ozbrojených zboroch a hasičskom záchrannom zbore.

Príloha č. 2
k nariadeniu vlády č. 338/2006 Z. z.

KLASIFIKÁCIA BIOLOGICKÝCH FAKTOROV

1. V súlade s rozsahom platnosti tohto nariadenia sa do zoznamu klasifikovaných faktorov zaraďujú výhradne faktory, o ktorých sa vie, že spôsobujú u ľudí infekciu.

   Tam, kde je to vhodné, uvádzajú sa indikátory toxického a alergického potenciálu týchto faktorov.

   Pri vypracúvaní tohto zoznamu sa neprihliadalo na geneticky modifikované mikroorganizmy.

2. Zoznam klasifikovaných faktorov sa zakladá na účinkoch týchto faktorov na zdravých ľudí.

   Osobitne sa neprihliada na špecifické účinky na zamestnancov, ktorých vnímavosť môžu ovplyvňovať rozličné príčiny, ako napríklad predchádzajúce ochorenie, liečba, oslabená imunita, tehotenstvo alebo dojčenie.

   Také zvýšené riziko na týchto zamestnancov by sa malo považovať za súčasť hodnotenia rizika podľa tohto nariadenia vlády.

   V prípade niektorých priemyselných procesov, niektorých laboratórnych prác alebo niektorých prác so zvieratami, ktoré zahŕňajú skutočnú alebo možnú expozíciu biologickým faktorom 3. alebo 4. skupiny, musia byť všetky preventívne technické opatrenia v súlade s § 16 tohto nariadenia vlády.

3. Biologické faktory, ktoré nie sú v zozname klasifikované ako faktory 2. až 4. skupiny, neklasifikujú sa automaticky ako faktory prvej skupiny.

   V prípade faktorov, o ktorých sa vie, že ich viaceré druhy sú patogénne pre ľudí, zoznam obsahuje tie, o ktorých sa vie, že najčastejšie vyvolávajú ochorenia, ako aj všeobecnejší odkaz na skutočnosť, že zdravie môžu ovplyvniť aj iné druhy toho istého rodu.

   Ak sa v zozname klasifikovaných biologických faktorov uvádza celý rod, znamená to, že druhy a kmene, o ktorých sa vie, že nie sú patogénne, zo zoznamu sa vylučujú.

4. Ak je kmeň oslabený alebo stratil známe virulentné gény, nemusí sa úroveň ochrany požadovaná klasifikáciou jeho kmeňa nevyhnutne uplatniť, podlieha však primeranému hodnoteniu rizika na pracovisku. Tento prípad nastáva napríklad vtedy, ak sa taký kmeň má použiť ako produkt alebo súčasť produktu na profylaktické alebo liečebné účely.

5. Nomenklatúra klasifikovaných faktorov použitá pri vypracúvaní tohto zoznamu je v súlade s najnovšími medzinárodnými dohodami o taxonómii a nomenklatúre faktorov v čase prípravy tohto zoznamu.

6. Zoznam klasifikovaných biologických faktorov odráža stav vedomostí v čase jeho vypracovania.

7. Všetky vírusy, ktoré už boli izolované v ľuďoch a ktoré zatiaľ neboli vyhodnotené a začlenené do tejto prílohy, by mali byť klasifikované ako faktory minimálne 2. skupiny s výnimkou prípadov, keď je možné dokázať, že ide o faktor, ktorý pravdepodobne nespôsobuje ochorenie ľudí.

8. Niektoré biologické faktory klasifikované ako faktory 3. skupiny, ktoré sú v zozname označené dvoma hviezdičkami (**), môžu pre zamestnancov predstavovať znížené riziko infekcie, keďže sa nimi spôsobená infekcia bežne nešíri vzduchom.

   V prípade takých faktorov sa vyhodnotia ochranné opatrenia, ktoré sa majú vykonávať, prihliadajúc na charakter konkrétnych príslušných činností a množstvo príslušného faktora.

9. Požiadavky na ochranu vyplývajúce z klasifikácie parazitov platia iba pre štádiá životného cyklu príslušného parazita, v ktorých je schopný infikovať ľudí na pracovisku.

10. Tento zoznam obsahuje aj samostatné označenia prípadov, v ktorých je pravdepodobné, že biologické faktory spôsobujú alergické alebo toxické reakcie, a prípadov, keď je dostupná účinná očkovacia látka alebo keď sa uchováva zoznam zamestnancov vystavených danému faktoru dlhšie ako 10 rokov.

Tieto údaje sú označené takto:

A Možné alergické účinky.

D Zoznam zamestnancov vystavených tomuto biologickému faktoru sa musí uchovať dlhšie ako desať rokov od posledného známeho vystavenia biologickým faktorom.

T Produkcia toxínov.

V Dostupnosť účinnej očkovacej látky.

Pri preventívnom očkovaní sa prihliada na praktické zásady uvedené v prílohe č. 6.

Baktérie a podobné organizmy

Biologický faktor	**Klasifikácia**	**Poznámky**
Actinobacillus actinomycetemcomitans	2	
Actinomadura madurae	2	
Actinomadura pelletieri	2	
Actinomyces gerencseriae	2	
Actinomyces israelii	2	
Actinomyces pyogenes	2	
Actinomyces spp.	2	
Arcanobacterium haemolyticum (Corynebacterium haemolyticum)	3	
Bacillus anthracis	2	
Bacteroides fragillis	2	
Bartonella bacilliformis	2	
Bartonella quintana (Rochalimaea quintana)	2	
Bartonella (Rochalinea) spp.	2	
Bordetella bronchiseptica	2	
Bordetella parapertussis	2	
Bordetella pertussis	2	V
Borrelia burgdorferi	2	
Borrela duttonii	2	
Borrelia recurrentis	2	
Borrelia spp.	2	
Brucella abortus	3	
Bruccella canis	3	
Brucella melitensis	3	

Brucella suis	3	
Burkholderia mallei (Pseudomonas mallei)	3	
Burkholderia pseudomallei (Pseudomonas pseudomallei)	3	
Campylobacter fetus	2	
Campylobacter jejuni	2	
Campylobacter spp.	2	
Cardiobacterium hominis	2	
Chlamydia pneumoniae	2	
Chlamydia trachomatis	2	
Chlamydia psittaci (vtáčie kmene)	3	
Chlamydia psittaci (iné kmene)	2	
Clostridium botulinum	2	T
Clostridium tetani	2	T, V
Clostridium spp.	2	
Corynebacterium diphtheriae	2	T, V
Corynebacterium minutissimum	2	
Corynebacterium pseudotuberculosis	2	
Corynebacterium spp.	2	
Coxiella burnetii	3	
Edwardsiella tarda	2	
Ehrlichia sennetsu (Rickettsia sennetsu)	2	
Ehrlichia spp.	2	
Eikenella corrodens	2	
Enterobacter aerogenes/cloacae	2	
Enterobacter spp.	2	
Enterococcus spp.	2	
Erysipelothrix rhusiopathiae	2	
Escherichia coli (s výnimkou nepatogénnych kmeňov)	2	
Escherichia coli, verocytotoxigenické kmene (napr. 0157:H7 alebo 0103)	3**)	
Flavobacterium meningosepticum	2	
Fluoribacter bozemanae (Legionella)	2	
Francisella tularensis (typ A)	3	
Francisella tularensis (typ B)	2	
Fusobacterium necrophorum	2	
Gardnerella vaginalis	2	
Haemophilus ducreyi	2	
Haemophilus influenzae	2	
Haemophilus spp.	2	
Helicobacter pylori	2	

Klebsiella oxytoca	2	
Klebsiella pneumoniae	2	
Klebsiella spp.	2	
Legionella pneumophila	2	
Legionella spp.	2	
Leptospira interrogans (všetky sérotypy)	2	
Listeria monocytogenes	2	
Listeria ivanovii	2	
Morganella morganii	2	
Mycobacterium africanum	3	V
Mycobacterium avium/ intracellulare	2	
Mycobacterium bovis (okrem kmeňa BCG)	3	V
Mycobacterium chelonae	2	
Mycobacterium fortuitum	2	
Mycobacterium kansasii	2	
Mycobacterium leprae	3	
Mycobacterium malmoense	2	
Mycobacterium marinum	2	
Mycobacterium microti	3**)	
Mycobacterium paratuberculosis	2	
Mycobacterium scrofulaceum	2	
Mycobacterium simiae	2	
Mycobacterium szulgai	2	
Mycobacterium tuberculosis	3	V
Mycobacterium ulcerans	3**)	
Mycobacterium xenopi	2	
Mycoplasma caviae	2	
Mycoplasma hominis	2	
Mycoplasma pneumoniae	2	
Neisseria gonorrhoeae	2	
Neisseria meningitidis	2	V
Nocardia asteroides	2	
Nocardia brasiliensis	2	
Nocardia farcinica	2	
Nocardia nova	2	
Nocardia otitidiscaviarum	2	
Pasteurella multocida	2	
Pasteurella spp.	2	
Peptostreptococcus anaerobius	2	
Plesiomonas shigelloides	2	

Porphyromonas spp.	2	
Prevotelia spp.	2	
Proteus mirabilis	2	
Proteus penneri	2	
Proteus vulgaris	2	
Providencia alcalifaciens	2	
Providencia rettgeri	2	
Providencia spp.	2	
Pseudomonas aeruginosa	2	
Rhodococcus equi	2	
Rickettsia akari	3**)	
Rickettsia canada	3**)	
Rickettsia conorii	3	
Rickettsia montana	3**)	
Rickettsia typhi (Rickettsia mooseri)	3	
Rlckettsia prowazekii	3	
Rlckettsia rickettsii	3	
Rlckettsia tsutsugamushi	3	
Rlckettsia spp.	2	
Salmonella arizonae	2	
Salmonella enteritidis	2	
Salmonella typhimurium	2	
Salmonella paratyphi A, B, C	2	V
Salmonella typhi	3**)	V
Salmonella (iné sérotypy)	2	
Serpulina spp.	2	
Shigella boydii	2	
Shigella dysenteriae (typ 1)	3**)	T
Shigella dysenteriae, iné ako typ 1	2	
Shigella flexneri	2	
Shigella sonnei	2	
Staphylococcus aureus	2	
Streptobacillus moniliformis	2	
Streptococcus pneumoniae	2	
Streptococcus pyogenes	2	
Streptococcus suis	2	
Streptococcus spp.	2	
Treponema carateum	2	
Treponema pallidum	2	
Treponema pertenue	2	

Treponema spp.	2	
Vibrio cholerae (vrátane El Tor)	2	
Vibrio parahaemolyticus	2	
Vibrio spp.	2	
Yersinia enterocolitica	2	
Yersinia pestis	3	V
Yersinia pseudotuberculosis	2	
Yersinia spp.	2	

Vysvetlivky:

**) Niektoré biologické faktory klasifikované ako faktory tretej skupiny môžu pre zamestnancov predstavovať znížené riziko infekcie, pretože sa nimi spôsobená infekcia bežne nešíri
T vzduchom.
V Produkcia toxínov.
spp. Dostupnosť účinnej očkovacej látky.
Odkaz na iné druhy, o ktorých sa vie, že sú pre ľudí patogénne.

Vírusy*)

Biologický faktor	**Klasifikácia**	**Poznámky**
Adenoviridae	2	
Arenavlridae		
komplex vírusov LCM-Lassa (Arenaviridae):		
vírus Lassa	4	
vírus lymfocytárnej choriomeningitídy (neurotropné kmene)	3	
vírus lymfocytárnej choriomeningitídy (ostatné kmene)	2	
vírus Mopeia	2	
iné vírusy komplexu LCM-Lassa	2	
komplex vírusov Tacaribe (Arenaviridae):		
vírus Guanarito	4	
vírus Junin	4	
vírus Sabia	4	
vírus Machupo	4	
vírus Flexal	3	
iné vírusy komplexu Tacaribe	2	
Astroviridae	2	
Bunyaviridae:		
vírus Belgrade (tiež známy ako Dobrava)	3	
vírus Bhanja	2	
vírus Bunyamwera	2	
vírus Germiston	2	
vírus Oropouche	3	

vírus Sin Nombre (predtým Muerto Canyon)	3	
vírus Kalifornskej encefalitídy	2	
hantavírusy:		
vírus Hantaan (kórejská hemoragická horúčka)	3	
vírus Seoul	3	
vírus Puumala	2	
vírus Prospect Hill	2	
iné hantavírusy	2	
nairovírusy:		
krymsko-konžská hemoragická horúčka	4	
vírus Hazara	2	
flebovírusy:		
vírus horúčky Rift Valley	3	V
vírus horúčky Sandfly	2	
vírus Toscana	2	
iné Bunyaviridae, o ktorých je známe, že sú patogénne	2	
Caliciviridae:		
vírus Hepatitis E	3**)	
vírus Norwalk	2	
iné Caliciviridae	2	
Coronaviridae	2	
Filovlridae:		
vírus Ebola	4	
vírus Marburg	4	
Flaviviridae:		
vírus austrálskej encefalitídy (vírus Murray Valley)	3	
vírus stredoeurópskej kliešťovej encefalitídy	3**)	V
vírus Absettarov	3	
vírus Hanzalova	3	
vírus Hypr	3	
vírus Kumlinge	3	
vírus Dengue, typ 1-4	3	
vírus Hepatitis C	3**)	D
vírus Hepatitis G	3**)	D
vírus japonskej B encefalitídy	3	V
vírus Kyasanur Forest	3	V
vírus Louping ill (vírus vrtivky)	3**)	
vírus Omsk	3	V, a)
vírus Powassan	3	
vírus Rocio	3	

vírus ruskej jarno-letnej encefalitídy (TBE)	3	V, a)
vírus encefalitídy St. Louis	3	
vírus Wesselsbron	3**)	
vírus zapadonílskej horúčky (West Nile fever virus)	3	
žltá zimnica (Yellow fever)	3	V
iné flavivírusy, o ktorých je známe, že sú patogénne	2	
Hepadnaviridae:		
vírus Hepatitis B	3**)	V, D
vírus Hepatitis D (delta)	3**)	V, D, b)
Herpesviridae:		
Cytomegalovirus	2	
vírus Epstein-Barr	2	
Herpesvirus simiae (vírus B)	3	
vírus Herpes simplex, typ 1 a 2	2	
Herpesvirus varicella-zoster	2	
Human B-lymphotropic virus (HBLV-HHV6)	2	
Human herpes virus 7	2	
Human herpes virus 8	2	D
Orthomyxoviridae:		
vírusy chrípky typu A, B a C	2	V, c)
Orthomyxoviridae: Dhori a Thogoto (prenášané kliešťami)	2	
Papovaviridae:		
vírusy BK a JC	2	D, d)
ľudské papilomavírusy (Human papillomaviruses)	2	D, d)
Paramyxoviridae:		
vírus osýpok (Measles vírus)	2	V
vírus mumpsu (Mumps vírus)	2	V
vírus newcastleskej choroby (Newcastle disease virus)	2	
Parainfluenza vírusy, typy 1-4	2	
respiračný syncyciálny vírus (Respiratory syncytial virus)	2	
Parvoviridae:		
ľudský parvovírus B 19 (Human parvovirus)		
Picornaviridae:		
vírus akútnej hemoragickej konjuktivitídy (Acute haemorrhagic conjun- ctivitis virus, AHC)	2	
vírusy Coxsackie	2	
vírusy Echo	2	
vírus Hepatitis A (ľudský enterovírus, typ 72)	2	V
poliovírusy	2	V

rinovírusy	2	
Poxviridae:		
vírus Buffalopox	2	e)
vírus Cowpox	2	
vírus Elephantpox	2	f)
vírus Milkers' node	2	
vírus Molluscum contagiosum	2	
vírus Monkeypox	3	V
vírus Orf	2	
vírus Rabbitpox	2	g)
vírus Vaccinia	2	
vírus Variola (veľký a malý)	4	V
vírus Whitepox (Variola vírus)	4	V
vírus Yatapox (Tana a Yaba)	2	
Reoviridae:		
Coltivirus	2	
ľudské rotavírusy (Human rotaviruses)	2	
Orbivirus	2	
Reuvirus	2	
Retroviridae:		
vírus ľudskej imunitnej nedostatočnosti (Human immunodeficiency virus)	3**)	D
ľudský T-bunkový leukemický vírus (Human T-cell lymphotropic virus, HTLV), typ 1 a 2	3**)	D
vírus opičej imunitnej nedostatočnosti (Simian immunodeficiency virus)	3**)	h)
Rhabdoviridae:		
vírus besnoty (Rabies virus)	3**)	V
vírus vezikulárnej stomatitídy (Vesicular stomatitis virus)	2	
Togaviridae		
alfavírusy:		
východná konská encefalitída (Eastern equine encephalomyelitis)	3	V
vírus Bebaru	2	
vírus Chikungunya	3**)	
vírus Everglades	3n	
vírus Mayaro	3	
vírus Mucambo	3**)	

vírus Ndumu	3	
vírus O'nyong-nyong	2	
vírus Ross River	2	
vírus Semliki Forest	2	
vírus Sindbis	2	
vírus Tonate	3**)	
venezuelská konská encefalitída (Venezuelan equine encephalomyelitis)	3	V
západná konská encefalitída (Western equine encephalomyelitis)	3	V
iné známe alfavírusy	2	
Rubivirus (rubella)	2	V
Toraviridae	2	
neklasifikované vírusy:		
konské morbiliformné vírusy (Equine morbillivirus)	4	
vírusy hepatitídy doteraz neidentifikované	3**)	D
nekonvenčné činitele, ktoré vyvolávajú prenosné spongiformné encefalopatie (TSEs):		
Creutzfeldt-Jakobova choroba	3**)	D, d)
variant Creutzfeldt-Jakobovej choroby	3**)	D, d)
bovinná spongiformná encefalopatia (BSE) a iné zvieracie TSEs	3**)	D, d) i)
Gerstmann-Sträussler-Scheinkerov syndróm	3**)	D, d)
Kuru	3**)	D, d)

Vysvetlivky:

*) Biologické faktory, ktoré nie sú v zozname klasifikované ako faktory druhej až štvrtej skupiny, sa automaticky neklasifikujú ako faktory prvej skupiny.

**) Niektoré biologické faktory klasifikované ako faktory tretej skupiny môžu pre zamestnancov predstavovať znížené riziko infekcie, pretože sa nimi spôsobená infekcia bežne nešíri vzduchom.

D Zoznam a záznamy zamestnancov vystavených tomuto biologickému faktoru sa musí uchovať dlhšie ako desať rokov od posledného známeho vystavenia biologickým faktorom.

V Dostupnosť účinnej očkovacej látky.

a) Kliešťová encefalitída.

b) Vírus hepatitídy D je pre zamestnancov patogénny iba za prítomnosti simultánnej alebo sekundárnej infekcie vyvolanej vírusom hepatitídy B. Preto očkovanie proti hepatitíde B chráni zamestnancov, ktorí nie sú postihnutí hepatitídou B, proti hepatitíde D (delta).

c) tí hepatitídou B, proti hepatitíde D (delta).

d) Iba pre typy A a B.

e) Odporúčané pri práci, pri ktorej je priamy kontakt s týmito faktormi.

f) Identifikované sú dva vírusy: typ buffalopox a variant vírusu Vaccinia.

g) Variant vírusu cowpox (kravských kiahní).

h) Variant vírusu Vaccinia.

i) V súčasnosti nie je dôkaz o ochoreniach ľudí zapríčinených inými retrovírusmi opičieho pôvodu. Pri práci s nimi sa odporúčajú opatrenia s úrovňou ochrany 3. stupňa.
V súčasnosti nie je dôkaz o infekciách zapríčinených u ľudí inými zvieracími TSEs. Napriek tomu sa pri laboratórnej práci odporúčajú bezpečnostné ochranné opatrenia ako pre faktory tretej skupiny s výnimkou laboratórnej práce na identifikáciu faktora scrapie, pri ktorej sú dostatočné ochranné opatrenia s úrovňou ochrany 2. stupňa.

Parazity

Biologický faktor	**Klasifikácia**	**Poznámky**
Acanthamoeba castellani	2	
Ancylostoma duodenale	2	
Angiostrongylus	2	
Angiostrongylus costaricensis	2	
Ascaris lumbricoides	2	A
Ascaris suun	2	A
Babesia divergens	2	
Babesia microti	2	
Balantidium coli	2	
Brugia malayi	2	
Brugia pahangi	2	
Capillaria philippinensis	2	
Capillaria spp.	2	
Clonorchis sinensis	2	
Clonorchis vlverrini	2	
Cryptosporidium parvum	2	

Cryptosporidium spp.	2	
Cyclospora cayetanensis	2	
Dipetalonema streptocerca	2	
Diphyllobothrium latum	2	
Dracunculus medinensis	2	
Echinococcus granulosus	3**)	
Echinococcus multilocularis	3**)	
Echinococcus vogeli	3**)	
Entamoeba histolytica	2	
Fasciola gigantica	2	
Fasciola hepatica	2	
Fasciolopsis buski	2	
Giardia lamblia (Giardia intestinalis)	2	
Hymenolepis diminuta	2	
Hymenolepis nana	2	
Leishmania brasiliensis	3**)	
Leishmania donovani	3**)	
Leishmania ethiopica	2	
Leishmania mexicana	2	
Leishmania peruviana	2	
Leishmania tropica	2	
Leishmania major	2	
Leishmania spp.	2	
Loa loa	2	
Mansonella ozzardi	2	
Mansonella perstans	2	
Naegleria fowleri	3	
Necator americanus	2	
Onchocerca volvulus	2	
Opisthorchis felineus	2	
Opisthorchis spp.	2	
Paragonimus westermani	2	
Plasmodium falciparum	3**)	
Plasmodium spp. (ľudské a opičie)	2	
Sarcocystis suihominis	2	
Schistosoma haematobium	2	
Schistosoma intercalatum	2	
Schistosoma japonicum	2	
Schistosoma mansoni	2	
Schistosoma mekongi	2	

Strongyloides stercoralis	2	
Strongyloides spp.	2	
Taenia saginata	2	
Taenia solium	3**)	
Toxocara canis	2	
Toxoplasma gondii	2	
Trichinella spiralis	2	
Trichuris trichiura	2	
Trypanosoma brucei brucei	2	
Trypanosoma brucei gambiense	2	
Trypanosoma brucei rhodesiense	3**)	
Trypanosoma cruzi	3	
Wuchereria bancrofti	2	

Vysvetlivky:

**) Niektoré biologické faktory klasifikované ako faktory tretej skupiny môžu pre zamestnancov predstavovať znížené riziko infekcie, pretože sa nimi spôsobená infekcia bežne nešíri
spp. vzduchom.
A Odkaz na iné druhy, o ktorých sa vie, že sú pre ľudí patogénne.
Možné alergické účinky.

Huby

Biologický faktor	**Klasifikácia**	**Poznámky**
Aspergillus fumigatus	2	A
Blastomyces dermatitidis (Ajellomyces dermatitidis)	3	
Candida albicans	2	A
Candida tropicalis	2	
Cladophialophora bantiana (predtým: Xylohypha bantiana,	3	
Cladosporium bantianum alebo trichoides)		
Coccidioides immitis	3	A
Cryptococcus neoformans var. neoformans (Filobasidiella neoformans var. neoformans)	2	A
Cryptococcus neoformans var. gattii (Filobasidiella bacillispora)	2	A
Emmonsia parva var. parva	2	
Emmonsia parva var. crescens	2	
Epidermophyton floccosum	2	A
Fonsecaea compacta	2	
Fonsecaea pedrosoi	2	
Histoplasma capsulatum var. capsulatum (Ajellomyces capsulatus)	3	
Histoplasma capsulatum duboisii	3	
Madurella grisea	2	
Madurella mycetomatis	2	
Microsporum spp.	2	A
Neotestudina rosatii	2	
Paracoccidioides brasiliensis	3	
Penicillium marneffei	2	A
Scedosporium apiospermum (Pseudallescheria boydii)	2	
Scedosporium prolificans (inflatum)	2	
Sporothrix schenckii	2	
Trichophyton rubrum	2	
Trichophyton spp.	2	

Vysvetlivky:

spp. Odkaz na iné druhy, o ktorých sa vie, že sú pre ľudí patogénne.
A Možné alergické účinky.

Príloha č. 3
k nariadeniu vlády č. 338/2006 Z. z.

PRAKTICKÉ ZÁSADY PRI OČKOVANÍ

1. Ak hodnotenie podľa § 3 ods. 2 preukáže riziko pre zdravie a bezpečnosť zamestnancov v súvislosti s expozíciou biologickým faktorom, a ak existuje účinná očkovacia látka, zamestnávateľ je povinný zabezpečiť očkovanie príslušných zamestnancov.
2. Očkovanie by sa malo vykonávať v súlade s postupom uvedenom v osobitnom predpise[1]) a s praxou. Zamestnanci by mali byť informovaní o výhodách očkovania, ako aj nevýhodách v prípade nezaočkovania.
3. Očkovanie musí byť ponúknuté zamestnancom bezplatne.
4. O očkovaní sa vystaví potvrdenie alebo sa zapíše do zdravotného záznamu vrátane dôvodov, pre ktoré sa očkovanie neuskutočnilo. Zápis o očkovaní je prístupný zamestnancovi a na požiadanie aj orgánom verejného zdravotníctva.

Príloha č. 4
k nariadeniu vlády č. 338/2006 Z. z.

ZÁSADY ZDRAVOTNÉHO DOHĽADU

1. Lekár vykonávajúci zdravotný dohľad nad zamestnancami exponovanými biologickým faktorom musí byť oboznámený s podmienkami alebo okolnosťami expozície každého zamestnanca.
2. Zdravotný dohľad, ktorého súčasťou sú preventívne prehliadky, musí sa vykonávať v súlade so zásadami a praxou pracovného lekárstva a musí zahŕňať najmenej nasledujúci rozsah:
   a) vedenie a uchovávanie záznamov o zdravotnej a pracovnej anamnéze zamestnanca, ktoré obsahujú základné údaje o zamestnancovi: meno, priezvisko, pohlavie, dátum narodenia, bydlisko, poisťovňu, dátum nástupu do súčasného zamestnania, zamestnanie vrátane expozície faktorom vyžadujúcim zdravotný dohľad v tomto zamestnaní,
   b) individuálne hodnotenie zdravotného stavu vo vzťahu k vykonávanej práci, najmä stav imunity a vykonané očkovania, zdravotné obmedzenia, kontraindikácie,
   c) biologický monitoring, ak je to primerané a vhodné, ako aj detekciu včasných a reverzibilných účinkov spojených s expozíciou pri výkone zamestnania; o ďalších vyšetreniach sa môže rozhodnúť v súlade s najnovšími poznatkami v oblasti pracovného lekárstva,
   d) vyhodnotenie všetkých postupov vykonaných v rámci zdravotného dohľadu vrátane dátumu kedy a kým boli vykonané.

Súhrnný záver sa musí písomne zdokumentovať a musí vyjadrovať zdravotnú spôsobilosť zamestnanca na výkon danej práce, a ak je to potrebné, mal by obsahovať odporúčania lekára vykonávajúceho zdravotný dohľad alebo inej príslušne kvalifikovanej osoby na zdravotný dohľad pri práci v podniku, alebo nariadenie orgánu verejného zdravotníctva na vykonanie ochranných a preventívnych opatrení. Písomné potvrdenie záveru zdravotného dohľadu poskytuje lekár zodpovedný za zdravotný dohľad zamestnancovi a v kópii zamestnávateľovi bez uvedenia dôverných klinických údajov.

Príloha č. 5
k nariadeniu vlády č. 338/2006 Z. z.

OCHRANNÉ OPATRENIA V ZDRAVOTNÍCKYCH ZARIADENIACH, ZARIADENIACH VETERINÁRNEJ STAROSTLIVOSTI, LABORATÓRIÁCH A MIESTNOSTIACH PRE POKUSNÉ ZVIERATÁ

Poznámka:

Opatrenia uvedené v tejto prílohe sa uplatňujú so zreteľom na charakter príslušných činností, príslušného biologického faktora a na posudzovanie rizika zamestnancov.

A. Ochranné opatrenia	**B. Úrovne ochrany**		
	2.	**3.**	**4.**
1. Pracovisko musí byť oddelené od iných činností vykonávaných v tej istej budove[1])	Nie	Odporúča sa	Áno
2. Vzduch vháňaný na pracovisko a odsávaný z pracoviska sa musí filtrovať cez vysokoúčinný filter [HEPA][2]) alebo podobným spôsobom	Nie	Áno, pre odsávaný vzduch	Áno, pre vháňaný aj odsávaný vzduch
3. Zariadenie na osobnú hygienu, tzv. hygienická slučka, ktorá sa použije pred vstupom do pracovného priestoru s biologickým faktorom a po jeho opustení	Áno	Áno	Áno
4. Na pracovisko majú vstup len určení zamestnanci	Odporúča sa	Áno	Áno, cez pretlakový priestor
5. Pracovisko sa musí dať vzduchotesne uzatvoriť na účel dezinfekcie	Nie	Odporúča sa	Áno
6. Špecifikované dezinfekčné postupy	Áno	Áno	Áno
7. Vzduch na pracovisku sa v porovnaní s vonkajšou atmosférou musí udržiavať v podtlaku	Nie	Odporúča sa	Áno
8. Účinná ochrana pred prenášačmi, napríklad hlodavcami alebo hmyzom	Odporúča sa	Áno	Áno
9. Povrchy nesmú prepúšťať vodu a musia sa ľahko čistiť	Áno, pre pracovné plochy	Áno, pre pracovné plochy a podlahu	Áno, pre pracovné plochy, steny, podlahu a strop
10. Povrchy musia byť odolné proti kyselinám, zásadám, rozpúšťadlám a dezinfekčným prostriedkom	Odporúča sa	Áno	Áno
11. Bezpečné uskladnenie biologického faktora	Áno	Áno	Áno, obzvlášť bezpečné uskladnenie
12. Na pracovisku musí byť pozorovacie okno alebo iná alternatíva zabezpečujúca možnosť pozorovať zamestnancov	Odporúča sa	Odporúča sa	Áno
13. Laboratórium musí mať vlastné vybavenie	Nie	Odporúča sa	Áno
14. S infikovaným materiálom vrátane akéhokoľvek zvieraťa sa musí manipulovať v ochrannej alebo izolačnej miestnosti alebo v inom vhodnom izolačnom systéme	Podľa vhodnosti	Áno, ak sa infekcia šíri vzduchom	Áno
15. Likvidácia mŕtvych tiel zvierat v schválenom spracovateľskom (kafilerickom) zariadení alebo v schválenej spaľovni nebezpečného odpadu	Áno	Áno	Áno

Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 289/2003 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na ochranu zvierat

[1] používaných na pokusné účely alebo na iné vedecké účely.

) [2]) HEPA - high efficiency particulare air.

Príloha č. 6
k nariadeniu vlády č. 338/2006 Z. z.

OCHRANNÉ OPATRENIA PRE PRIEMYSELNÉ PROCESY

Úvodné poznámky:

Biologické faktory 1. skupiny – Pri práci s biologickými faktormi 1. skupiny vrátane živých oslabených očkovacích látok je potrebné zachovávať zásady bezpečnej práce a hygieny.[1])

Biologické faktory 2., 3. a 4. skupiny – Ochranné opatrenia sa môžu vhodne vyberať a kombinovať v rámci rôznych stupňov ochrany na základe hodnotenia rizika pre ktorýkoľvek pracovný proces alebo časti procesu.

A. Ochranné opatrenia	**B. Úroveň ochrany**		
	2.	**3.**	**4.**
1. So životaschopnými organizmami by sa malo manipulovať v rámci systému, ktorý fyzicky oddeľuje príslušný proces od okolia	áno	áno	áno
2. Vyústenie plynov z uzavretého systému by sa malo upraviť tak, aby sa	minimalizovalo uvoľnenie biologických faktorov	zabránilo uvoľneniu biologických faktorov	zabránilo uvoľneniu biologických faktorov
3. Zber vzoriek, pridávanie materiálov do uzavretého systému a prenos životaschopných organizmov do iného uzavretého systému by sa mali vykonávať tak, aby sa	minimalizovalo ich uvoľnenie	zabránilo ich uvoľneniu	zabránilo ich uvoľneniu
4. Veľké objemy tekutých kultúr by sa nemali odstraňovať z uzavretých systémov, pokým životaschopné organizmy neboli	inaktivované overenými spôsobmi	inaktivované overenými chemickými alebo fyzikálnymi spôsobmi	inaktivované overenými chemickými alebo fyzikálnymi spôsobmi
5. Tesnenie by malo byť skonštruované tak, aby sa	minimalizovalo uvoľnenie	zabránilo uvoľneniu	zabránilo uvoľneniu
6. Uzavreté systémy by sa mali nachádzať v kontrolovanej zóne*)	podľa potreby	podľa potreby	áno, vybudovanej na tento účel
a) Označenia biologického nebezpečenstva by mali byť umiestnené	podľa potreby	áno	áno
b) Vstup by mali mať len poverené osoby	podľa potreby	áno	áno, cez vzduchovú komoru
c) Personál by mal nosiť ochranné odevy	áno	áno, pracovné odevy	úplné prezlečenie
d) Pre personál by mali byť zabezpečené zariadenia na dekontamináciu a umyvárne	áno	áno	áno
e) Personál by sa mal pred opustením kontrolovanej zóny*) osprchovať	nie	podľa potreby	áno

f) Odpadová voda z drezov, výleviek a sprch by sa mala pred vypustením zbierať a inaktivovať	nie	podľa potreby	áno
g) Kontrolovaná zóna*) by sa mala zodpovedajúco ventilovať, aby sa minimalizovala kontaminácia vzduchu	podľa potreby	podľa potreby	áno
h) Vzduch v kontrolovanej zóne*) sa v porovnaní s vonkajšou atmosférou musí udržiavať v podtlaku	nie	podľa potreby	áno
i) Vzduch vháňaný a odsávaný do kontrolovanej zóny*) by sa mal filtrovať cez vysokoúčinné filtre (HEPA)	nie	nepovinné	áno
j) Kontrolovaná zóna*) by mala byť navrhnutá tak, aby zadržala pri úniku celý vnútorný obsah	nie	podľa potreby	áno
k) Kontrolovaná zóna*) by sa mala dať vzduchotesne uzatvoriť na účel dezinfekcie dymom alebo inými plynmi	nie	podľa potreby	áno
l) Spracovanie odpadových vôd pred konečným vypustením	inaktivované overenými spôsobmi	inaktivované overenými chemickými alebo fyzikálnymi spôsobmi	inaktivované overenými chemickými alebo fyzikálnymi spôsobmi

*) Kontrolovaná zóna - stavebne a funkčne vymedzený pracovný priestor podliehajúci špecifickému režimu a kontrole v súvislosti s používaním biologických faktorov.

Príloha č. 7
k nariadeniu vlády č. 338/2006 Z. z.

ZOZNAM PREBERANÝCH PRÁVNYCH AKTOV EURÓPSKYCH SPOLOČENSTIEV

Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2000/54/ES z 18. septembra 2000 o ochrane pracovníkov pred rizikami súvisiacimi s vystavením biologickým faktorom pri práci (Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, 5/zv. 4.).

1) § 3 zákona č. 126/2006 Z. z. o verejnom zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
§ 3 zákona č. 95/2000 Z. z. o inšpekcii práce a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

2) Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 444/2001 Z. z. o požiadavkách na používanie označenia, symbolov a signálov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

3) § 3 zákona č. 126/2006 Z. z.

4) Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 201/2001 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na pracovisko.

5) Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 159/2001 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách pri používaní pracovných prostriedkov.

6) § 10 ods. 4 písm. d) zákona č. 126/2006 Z. z.

7) § 10 ods. 4 písm. a) zákona č. 126/2006 Z. z.

8) § 10 ods. 8 zákona č. 126/2006 Z. z.

9) § 19 ods.1 písm. f) zákona č. 126/2006 Z. z.

1) Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 337/2006 Z. z. o podrobnostiach o prevencii a kontrole prenosných ochorení.

1) § 8 zákona č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.